

Bir Başarı Hikayesi: Vana Grup

O fis malzemesi ve mobilyaları yapımında küresel bir şirket olan Vana Grup'un temeli Erbil'de atıldı. Vana Grup, Bölgede hizmet veren öncü kuruluşlardan biri olarak faaliyet gösteriyor.

Şüphesiz Vana Holding, büyük bir geçmişe sahip ve gücünü geçmişinden alıyor. Modern bir marka olan Vana Grup ve İmad Mikdad Holding, sektörde işe ilk başladıkları zamanki ilkelere bağlı kalarak hizmet etmekte.

Vana logolarının çoğunda 1934 tarihi yazmaktadır. Bu tarihte marangozluk mesleği Hacı Celal Neccar tarafından Erbil Kalesi'nin altındaki 15 metre karelik bir dükkanda icra edilir ve 80 yıllık yolculuk başlar.

5

TEBA

Sizinle Sizin İçin

SAYI: 64

15 Eylül 2020

Tiraj: 2000

500 I.D.

Erşat Hürmüzlü ile Türkmenleri konuştuk

Kerkük Vakfı Başkanı Erşat Hürmüzlü, bir toplumun ayakta kalması için söylem birliğinin var olması gerektiğini söyledi.

Bir milletin kendini tanıtmaması için önce kendini tanıması gerektiğini belirten Kerkük Vakfı Başkanı Hürmüzlü, "Ciddi bir şekilde fikirlerin, Türkmen'in ülküsünün ne olduğunu, Türkmenlerin Irak'ta ne istediğini, Kürtlerle, Araplarla,

dinlerle, mezheplerle ilişkilerinin ne olduğunu anlatmalıyız." şeklinde ifadelerde bulundu.

Hürmüzlü, Türkmenlerin dün ve bugününe ilişkin görüşlerini Tba'ya anlattı.

2

Kazımî'nin Hikayesi

7

TÜRKMEN GENÇ
FOTOMODELİN
TÜRKİYE'DEKİ
YOLCULUĞU

9

Ziya Uzeyir ile
ARZUHAL

4

tarafından tıklanarak
başladı.

Her programda farklı konu ve insanlarla sohbet etme fırsatı doğuyor böylece daha renkli bir tablo ortaya çıkıyor.

Bundan böyle Tba Gazetesi'nin her sayısında yaptığımız programların bazılarını alıp sizler için özet bir şekilde yazıya dökceğim.

Arzuhall Programı TEBA YouTube kanalı ve sosyal medya hesaplarından her çarşamba saat 20:00'de yayınlanıyor.

Benim hazırladığım ve yönetmenliğini Çoban Timur'un

üstlendiği program kısa sürede binlerce kişi

Uzmanların da en başından beri söylediği gibi hiçbir şey eskisi gibi olmadı.

Tüm dünyanın böylesine büyük bir değişim yaşandığı ve koronavirüs ile girdiği mücadele sürecinde biz de kurum olarak yaptığımız habercilik yöntemlerini gözden geçirerek, bu süreçte daha verimli hale gelmenin ve bilgiyi aksatmadan en sağlıklı yolla takipçilerimize sunmanın yollarını aradık.

Koronavirüs, ortaya çıktığı günden itibaren hayatımızın her noktasında bir değişim, dönüşüm yarattı.

6

Ali Antar ile Kısa Öz Programı

Kısa Öz programı Türkmen ve Kürt siyasi parti, idari birimler ve hükümet yetkilileri arasında ayırım yapmaksızın yapılan bir

programdır. Kısa Öz, iki haftada bir Pazartesi günleri TEBA sosyal medya hesapları ve YouTube kanalında yayınlanıyor.

KISA ÖZ

3

www.tbajansi.com

twitter/@tbajansi

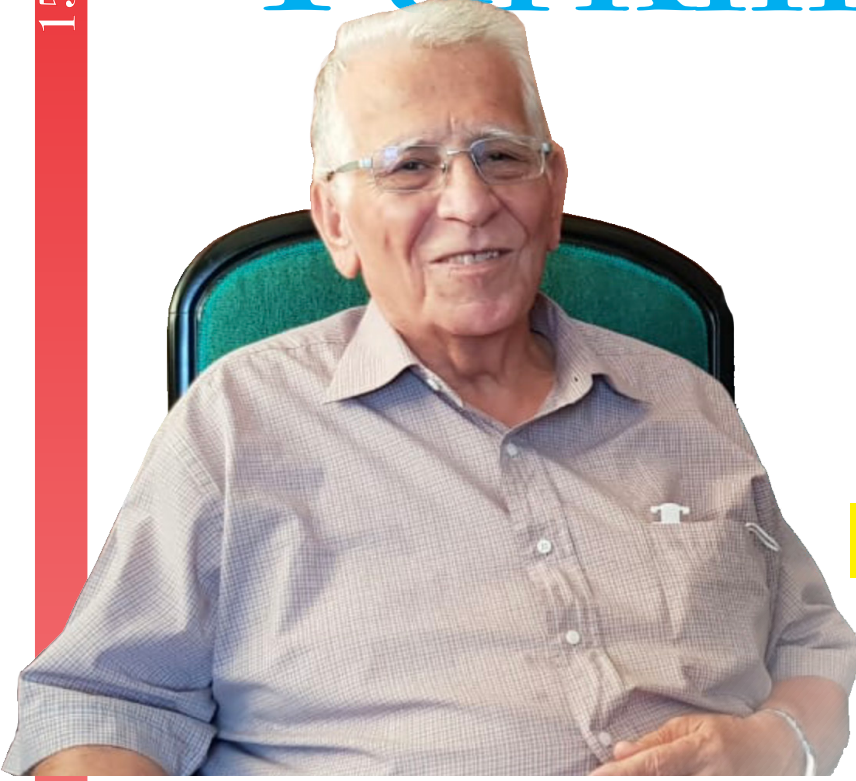
facebook.com/tbajansi

+964 750 261 10 11

+964 750 261 10 11

Erşat Hürmüzlü ile Türkmenleri konuştuk

Röp: Barzan Lokman

büyük bir liderimizdir, bir remzimizdir, örneğimizdir.” der. Necdet Koçak bizim gençliğimizin müessir bir lideridir. Peki onlar kim diye sorsak? Hangi ülküden söz ediyorlar? Bunu pek bilenler yok. Ciddi bir şekilde fikirlerin, Türkmen’in ülküsünün ne olduğunu, Türkmenlerin Irak’ta ne istediğini, Kürtlerle, Araplarla, dinlerle, mezheplerle ilişkilerinin ne olduğunu anlatmalıyız.

“Türkçe-Türkmence isimlerle mukavemet ettiler”

Peki kendini tanımayan bir milleti nasıl bir gelecek bekler? Kendini tanımama konusunu şimdiki durumla nasıl bağdaştırırsınız?

Dediğim gibi iki tane fark var burada. Milli ve siyasi söylem var. Esas ayakta tutan milli söylemdir. Bizim insanlarımızdan hiçbiri istisnalar hariç Türkmenliklerinden vazgeçmediler. Bunun en önemli örneği Baas zamanında “Milliyetleri değiştirme” olaylarıdır. Gelin “Biz Türkmen değiliz, Arap’ız deyin.” dediler. Böyle yazanlar oldu ve bunlar Cenabi, Cuburi gibi Arap soyadları aldılar ama çocuklarının adı Aydın el-Cenabi, Güler el-Cuburi falan oldu. Yani çocuklarına Türkçe-Türkmence isimler koymakla bir mukavemeti yaptılar ve başarılı oldular. Bu da meyvelerini verdi çünkü milli duygu, milli söylem baki kaldı. Siyasi söylemler ise muhtelif konular olabilir. Bir milletin istikbali için farklı siyasi düşünceler olabilir. Ancak milli söyleme uygun bir siyasi söylem olmalıdır ki hepimiz onun etrafında olalım.

“Türkmenlerin toplantıya katılması gayet normal”

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Bağdat’ta Cumhurbaşkanı Berhem Salih ile bir araya geldi, bu görüşmeye ITC Başkanı Erşat Salih de katıldı ve Türkmenlerin lideri olarak tanıtıldı, bu görüşmeyi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkmenleri temsil eden ve onların fikirlerini yansıtabilecek bir kişinin böyle bir toplantıya katılması gayet normaldir. Neden normaldir? Çünkü Irak’ta en büyük 3 katmandan biri olan Türkmenlerin orada mevcut olması gerekirdi. Eğer cumhurbaşkanı siyasi görevi gereği Fransa Cumhurbaşkanı’nı başbaşa karşılıyorsa, bu siyasi bir olay olur ama milli katmanları o toplantıya katıp da tanıştırmak istiyorsa Türkmenlerin orada mevcudiyeti şarttır. Bu doğru bir harekettir, bunun tersi olsaydı yanlış olurdu. Türkmenlerin içinden de siyasi bir figür takdim edilir. Bu da gayet normaldir.

“Türkmenler topraklarına sahip çıktı”

Türkmenlerin geleceğini Irak’ta nasıl görüyorsunuz? Türkmenlerin

nasıl bir siyasi yol haritası çizmesi gerekir?

Devamlı iyimser olmamız lazım, kötümserlik bize yakışmaz. Bazıları Türkmenler bitti falan diyor, şu anda bile bazı yazarlar insanların evini satıp Türkiye’de ev aldıklarını söylüyor. Bundan 20 sene önce Kardeşlik Dergisi’nde “Hayır Kerkük Boşalmamıştır” adlı bir yazım vardı. O dönemde “Türkmenler gitti, kaçtı” diyorlardı ama öyle değildi. Düşünün 1991’de İkinci Körfez Savaşı’ndan sonra kuzey bölgesi ve Kerkük’e de kimyasal silahla saldırı yapılacak denildiğinde büyük hicretler yaşandı. İran ve Türkiye’ye 1 milyona yakın insan hicret etti. Bunların içerisinde sadece 15 bin Türkmen vardı, çünkü Türkmenler topraklarına sahip çıkarlar. O, 15 bin kişinin de en az 10 bini sonradan memleketlerine geri döndü.

Ekonomik şartlar, çocuklarına daha iyi bir gelecek için insanlar başka yerleri seçebilirler ama mazilerini, topraklarını, dostluklarını kaybettikleri veya inkar ettikleri anlamına gelmez. Bunun da en büyük ispatı şudur, şu anda çıkmış olan bir takım insanlar mevcut oldukları yerden Türkmen meselesine hizmet etmek istiyor. Bu da demek oluyor ki her insan kendi mevkisinden kendi siyasi ve milli hareketine destek olabilir. Cönül ister ki insanlarımız müreffeh bir şekilde kendi topraklarında yaşasın, hedef budur, Türkmenlerin Kızıl Elması da budur. Bunun için uğraşmak gerekir.

Dünyanın En Pahalı Maskesi

Hazırlayan: Muhammet Abdulcebbar

İsrailli mücevher şirketi Yvel, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınına karşı koruyan 1.5 milyon dolarlık maske üretti. Çok sayıda medyanın odağı olan ürün dünyanın en pahalı yüz maskesi olarak tanıtıldı.

“Maskenin üretimi için 3 bin 600 elmas kullanıldı”

Şirketin sahibi ve maskenin tasarımcısı Isaac Levy, 3 bin 600 beyaz ve siyah elmasla kaplanmış, 18 ayar beyaz altından oluşan maskenin fiyatının 1.5 milyon doları bulduğunu açıkladı.

Levy, müşterinin talebi üzerine ürettiği maskenin, 270 gram ağırlığında olduğunu ayrıca N99 maskesinin filtrelerinin de yer aldığını ve maskenin genel olarak tüm virüslere özellikle de koronavirüse karşı koruma sağladığını kaydetti.

Levy müşterisi hakkında bilgi vermekten kaçındı ancak Associated Press haber ajansı, alıcının ABD’de yaşayan Çinli bir iş insanı olduğunu ayrıca söz konusu maskenin yıl sonuna kadar tamamlanacağını açıkladı.

Levy, üretimi vaktinde gerçekleştirebilmek için ellerinden geleni yaptıklarını belirterek, “Ben ve şirketimdeki 25 çalışanım maske üzerinde çalışıyoruz. Maske için kullanacağımız ürünleri hazırlıyoruz, taş ve elmasları tasarımıma göre kesiyoruz.” dedi.

Kerkük Vakfı Başkanı Erşat Hürmüzlü, bir toplumun ayakta kalması için söylem birliğinin var olması gerektiğini söyledi.

Bir milletin kendini tanıtmaması için önce kendini tanıması gerektiğini belirten Kerkük Vakfı Başkanı Hürmüzlü, “Ciddi bir şekilde fikirlerin, Türkmen’in ülküsünün ne olduğunu, Türkmenlerin Irak’ta ne istediğini, Kürtlerle, Araplarla, dinlerle, mezheplerle ilişkilerinin ne olduğunu anlatmalıyız.” şeklinde ifadelerde bulundu.

Hürmüzlü, Türkmenlerin dünü ve bugününe ilişkin görüşlerini Tba’ya anlattı.

Türkmenler Irak’ta tarih boyunca birçok katliam ve haksızlığa uğradı, geçmişten günümüze baktığımızda Irak Türkmenlerinin durumunu nasıl görüyorsunuz?

Her milletin bir beka mücadelesi olur, Türkmenlerin de olmuştur ve siyasi mücadeleleri de olmuştur. Osmanlı Devleti’nin herkesi, bütün katmanları kucaklayan bir devlet olayından ayrılıp ulus devlet haline gelen bir Türkiye kurulmasından sonra gayet tabii muhtelif ayrı ayrı devletler kuruldu. Bunların birisi de Irak oldu. Irak’ın nasıl kurulduğunu, tarihini hepimiz biliyoruz. Lozan Anlaşması, ondan sonra 1926 yılındaki anlaşmayla Musul vilayeti, Erbil, Kerkük ve Süleymaniye Irak’a bırakıldı. Fakat o zamandan itibaren Türkmenler bir beka mücadelesi verdiler. Belki yeni nesillerimizin bir kısmı yaşanan olayları, katliamları veya bunun gerçeklerini bilmeyebilirler.

“Söylem birliği şart”

Mesela Erbil’de 1996’da yaşanan 31 Ağustos Katliamı’nın üzerinden 24 sene geçmiştir. O dönem 5 yaşında olan bir çocuk şimdi 30 yaşındadır dolayısıyla olayları bilmiyor olabilir. Bu yüzden bunları yazıya dökmek gerekir. O bakımdan biz de Kerkük Vakfı’nda böyle bir yayım yaptık. 1923-2003 tarihleri arasındaki 80 senelik mücadelemizi anlatıyor. 1923’ten önce mücadeleler yok mu? Tabii ki vardır ama 1923 Irak devletinin resmen kuruluşudur. Ön sözde 1918-1923 tarihleri arasındaki olayları da yazdık.

Bir topluluğun ayakta kalması için bazı şartlar vardır. Birincisi; söylem birliğinin olması gerekir. Ki bu büyük derecede Irak Türkmenlerini birleştiren bir olay veya fikir oluyor. Bunu siyasi söylemle beslemek gerekir. Bir de kendimizi tanıtmak için önce kendimizi tanıtmamız gerekir. Yani biz neyiz? Ülkümüz, düşüncemiz nedir? O dönemlerde yaşamayan gençlerimize bile “Ata Hayrulla kimdir?” diye sorsan “Bizim

KISA ÖZ

Ali Antar ile Kısa Öz Programı

Kısa Öz programı Türkmen ve Kürt siyasi parti, idari birimler ve hükümet yetkilileri arasında ayırım yapmaksızın yapılan bir programdır. Kısa Öz, iki haftada bir Pazartesi günleri TEBA sosyal medya hesapları ve YouTube kanalında yayınlanıyor.

Program Ali Antar'ın moderatörlüğünde hazırlanıp sunuluyor. Programın çekimi ve montajını Ali Salim ve teknik ekip üstleniyor.

Tba Gazetesi'nin bu sayısında Kısa Öz programının son 2 bölümünün özeti yer alıyor.

Programımıza konuk olan Irak Kürdistan Bölgesi Yönetimi (IKBY) Parlamentosu'nda Kürdistan Demokrat Partisi (KDP) parlamenterleri Veysi Said Veysi, reform yasası ve yasanın nasıl uygulanacağı ayrıca maaş konularına ilişkin sorularımızı yanıtladı.

Reform süreci ne derecede şeffaflıkla yürütülüyor?

Hepimiz reform sürecinin önemli bir konu olduğunu, tüm tarafların 2018'deki parlamento seçimlerinde bu konuda vaatte bulunduğunu biliyoruz. Reform konusu önceki

dönemde oylamaya sunulup onaylanmıştı ancak sokakta bu konuyla ilgili görüş ve notlar vardı. Bazı milletvekillerinin talebi üzerine bu konu yeniden parlamento'ya taşındı ve üzerine çalışıldı.

Söz konusu proje halkın çoğunluğunun isteği'di, bu yüzden hükümeti kurma aşamasında 3 ana taraf (Kürdistan Demokrat Partisi, Kürdistan Yurtseverler Birliği ve Değişim Hareketi) reformun tüm alan ve seviyelerde yapılması konusunda mutabık kaldı.

Bu proje derin bir tartışmanın ardından Kürdistan Parlamentosu'nda onaylandı. Yasa, Kürdistan Resmi Gazetesi'nde yayımlandıktan sonra 90 gün içerisinde uygulanmaya başlanır. Bu süre de 1 Temmuz'a denk geliyordu. Yasanın faaliyete geçmesiyle hükümet, tüm bakanlıklarda heyetler oluşturup reforma başladı. Halihazırda heyetler dosyaları hazırlıyor ve yakın gelecekte bu yasa fiili olarak uygulamaya geçecek.

Halkın çoğunluğu "neden yasanın izi yok" sorusunu soruyor. Şu an biz krizdeyiz ve maaşlarımızda farklılıklar var. Örneğin, halihazırda biz mart ayının maaşını almış durumdayız. Temmuz ve ağustos ayı maaşları verilene kadar reform

yasasının izleri görünmeyecek, çünkü yasa Temmuz'da uygulamaya geçti. O zaman geldiğinde reform yasasının ne olduğunu halk bilecek.

Neden reform yasası yasa dışı maaşlar ve çift maaşlar üzerinde etkili değil de daha çok temel alanlarda etkili?

Aslında reform projesi sadece maliye alanına özel değil, aksine tüm konuları kapsıyor. Ancak en önemlisi maliye konusu. İki maaş alanların önüne geçmek için daha önce biyometrik sistem kuruldu. Teknoloji ve parmak izi sayesinde iyi bir seviyede iki maaş alımı engellendi. Şüphesiz reform yasasının uygulanmasıyla iki maaş konusunun önüne tamamen geçilecektir.

İki maaş konusunun Kürdistan Bölgesi ekonomisine büyük bir zarar verdiğini unutmamalıyız. Bunun dışında bu ihanettir ve dine göre haramdır. Dolayısıyla bu kişilerin kendisi maaşlarından vazgeçmeli ve bu sorumluluğu hissetmeli. Reform yasası uygulandığında iki maaş alımı konusu ortadan kalkacak. Bu yüzden halkın kendisinin bu sorumluluğu hissetmesi daha iyi olur.

Kısa Öz'ün ikinci konuğu Türkmen Cephesi (ITC) Erbil İl Başkanı Emir İzzet oldu. Programda sorularımızı yanıtlayan İzzet, birçok siyasi konuda açıkça görüşlerini ortaya koydu.

Bize Irak Türkmen Cephesi'nin Irak ve Irak Kürdistan Bölgesi'ndeki konumunu anlatabilir misiniz?

Herkes biliyor ki Irak Türkmen Cephesi asil bir Türkmen partisidir ve büyük bir konum sahibidir. Hem Irak hem Kürdistan Bölgesi'nde Türkmenleri temsil eden bir siyasi partidir. ITC kuruluşuyla Türkmen siyasi hareketinde değişiklik oluşmaya başladı. Şimdi sahada bulunan partiler, Cephe'nin çatısı altından çıkan partilerdir.

ITC güvenli bölgede yani Kürdistan Bölgesi'nde kurulduğunda, diğer muhalefet partilerle beraber, Baas rejimini Türkmen, Kürt ve diğer etnik grupların hakkını vermesi için ikna etmeye hedefliyordu. Maalesef Baas rejimi son ana kadar milletlerin hakkını vermeye ve özgürlük oluşturmaya ikna olmadı. Herkesçe açıktır ki 2003 yılından sonra Baas rejimi düştü.

1995 yılından sonra Irak Türkmen Cephesi, hem Kürdistan Bölgesi'nde, hem Irak'ta hem de Irak muhalefetine büyük rol almaya başladı. Hep barış çerçevesinde çözümler aramıştır. İnsanların durumunun kötü olduğu o dönemde insanların yanında oldu ve onlara yardım etti. Yaptığı yardımlar sadece Türkmenlerle sınırlı değildi. Yardımlar Türkmen, Kürt, Arap ve bütün diğer etnik gruplara dağıtılıyordu.

ITC Irak'ta söz sahibi olma gücüne kolay kolay yetişmedi. Yeni neslin geçmişte bizim neler yaptığımızdan haberi yok, ama biz Türkmen Cephesi'nin ve Türkmen milletinin güçlü olması için çok sayıda şehit verdik. ITC her zaman baskı altındaydı ve Irak'ın bedeni üzerinde yabancı bir cisim olarak görülüyordu. Ama biz bütün bu baskılara karşı kazandık ve hep güçlü kaldık.

Ama maalesef 2003'ten sonra siyasi taraflar toplandı ve Türkmenlerin hakkını vermedi. Saddam döneminde Türkmen kelimesi ret ediliyordu. Saddam'dan sonra sadece Türkmen kelimesi onaylandı ve Türkmenlerin Irak'ın bir asil unsuru

olduğu kabul edildi. Ama hakları açısından bakarsak, hiçbir hakkını vermediler.

2003'ten önce hiçbir hakkımız yoktu ve her zaman öldürülme, kaçırılma riskiyle karşı karşıyaydık. 2003'ten sonra Irak Anayasasına göre çalışmalarımızı yapıyoruz ama hala üzerimizde tehditler var.

Irak Türkmen Cephesi Erbil Kolu'nun, bölgede bulunan Kürt ve Türkmen siyasi partilerle ilişkisi nasıl?

Bizim kırmızı çizgimiz yok ve bütün siyasi taraflarla iyi bir ilişkimiz var. Kürt taraflar Türkmen Cephesi'ne saygı duyuyorlar. Biz onları ziyaret ediyoruz onlar da bizi ziyaret ediyorlar. Türkmen partilerle de iyi ilişkimiz var. Bütün Türkmen taraflar Türkmen hakları üzerinde hem fikir ve Türkmen milletine hizmet etmeye çalışıyorlar. Ancak her siyasi parti kendi yöntemi ile bu işi yapıyor. Bizim bütün taraflarla iyi ilişkilerimiz var.

Programların devamına sosyal medya hesaplarımızdan ulaşabilirsiniz...

Arzuhal Programı'nda İki Konuk İki Konu

Arzuhal Programı TEBA YouTube kanalı ve sosyal medya hesaplarından her çarşamba saat 20:00'de yayınlanıyor.

Benim hazırladığım ve yönetmenliğini Çoban Timur'un üstlendiği program kısa sürede binlerce kişi tarafından tıklanmaya başladı.

Her programda farklı konu ve insanlarla sohbet etme fırsatı doğuyor böylece daha renkli bir tablo ortaya çıkıyor.

Bundan böyle TEBA Gazetesi'nin her sayısında yaptığımız programların bazılarını alıp sizler için özet bir şekilde yazıya dökeceğim.

Erbil'in en eski fotoğrafçılarından biri olan Nebil Erbil

“ARŞİVİMDE YARIM MİLYON FOTOĞRAF KARESİ BULUNUYOR”

Tanınan fotoğrafçı, arşivinde yarım milyon fotoğrafın bulunduğunu söyleyerek. Bunların kitap haline getirilip basılması gerektiğini dile getirdi. Bu konuda destek beklediğini ifade eden Nebil Erbil, “Gelsinler, götürüp bassınlar, isterlerse ismimi bile yazmasınlar yeter ki bu fotoğraflar benden sonra gelecek nesil için kalsın, ziyan olmasın.” dedi.

BABADAN OĞULA

Babası Arif Hıdır'ın fotoğrafçılığı profesyonel olarak Erbil'de icra eden ilk fotoğrafçı olduğunu belirten Nebil Erbil, babasının kendisine ait stüdyosu olduğunu kaydetti.

Babasının yanında çok küçük yaşlarda işe çıraklıkla başlayan Erbil, şöyle anlattı:

“1972'de babam beni yanına aldı. Mesleği orada öğrendim, babamın mesleki dayığını da yemişimdir. Çalıştığım mesleğin dayığını yemek önemli bir mevzu. O mesleğe daha fazla hakim oluyorsun. Yanlışın oluyor elbette ama insan yanlış yapmadan doğruyu öğrenemez. Ben fotoğrafçılığı Cihan Fotoğrafçılık'ta öğrendim.”

“O ZAMANLAR FOTOĞRAFÇILIK ÇOK ZORDU AMA TADI BAŞKAYDI”

Teknolojinin ilerlemesi ile birlikte fotoğrafçılığın kolaylaştığını vurgulayan Nebil Erbil, “Teknolojiden önce fotoğrafçılık meşakkatli bir işti. Bir fotoğrafın oluşması için birkaç aşamadan geçmesi gerekiyordu. Normal bir foto 7 ve 8 kimyasal bileşen karışımı sonucu hazırlanıyordu.” dedi.

O dönem fotoğrafçıların kendilerine has yöntemler kullanarak Photoshop'u aratmayan rötuşlar yaptığını anlatan Nebil Erbil, “Özel kalem kullanarak fotoğrafları daha da güzelleştirmeye çalışırdık. Ayrıca bayram veya herhangi bir özel günde fotoğrafların yanına bir demet gül veya yazı yazardık.” diyerek basım işlemlerini anlattı.

1991 ayaklanmasından sonra fotoğrafçı stüdyolarını kapattıklarını söyleyen Nebil Erbil, “O dönem zor günler geçirdik. Foto arşivine bir şey olur diye korkuyorduk. Erbilliler olarak kıymetli insanlarımızı kaybettik.” şeklinde açıklama yaptı.

Ünlü şarkıcı ve hoyratçıların düğün ve eğlencelerini kayda alan Erbil, fotoğraf çektiirmenin daha önce bir ağırlığı olduğunu ve insanların foto çektiirmek için tıraş olup güzel ve yeni kıyafet giyerek hazırlandıklarını anlattı.

Erbil'deki genel durumun değişmesinden sonra 1992 yılında Almanya'ya göç eden Nebil Erbil, “Dükkanı tekrar açmayacağımı biliyordum. Bundan dolayı da arşivimizi teker teker kutulara koyup kız kardeşimin evinde sakladım. Daha sonra Almanya'ya gurbete gittim. Erbil'i her ziyaret edişimde kız kardeşimin evine uğrayıp, azar azar arşivimin tamamını Almanya'ya götürdüm. Orada fotoğrafçılık yapmıyordum fakat hep fotoğraf makinem vardı. Orası ayrı bir dünya, yeni teknolojik fotoğraf makineleri ile tanıştım.” dedi.

37 SERGİ – MİSİR'DA SERGİ AÇAN TEK İRAKLI FOTOĞRAFÇI

İlk sergisini 1982 yılında açan Nebil Erbil, “Şu ana kadar 37 tane sergi açtım. 1986 yılında Stockholm'da sergi hazırladım. 86 yılında Irak-İran savaşı olmasına rağmen biz orada faaliyetlerimizi yürüttük. 2004 yılında Irak'ın Hollanda Elçiliği'nde işe başladım. Tabii ki bu olay benim çevremın daha da genişlemesine neden oldu, diplomat olarak işimi yapıyordum.” diyerek Mısır'da tek sergi açan Iraklı olduğunu belirtti ve sözlerine şu şekilde devam etti:

“2004 yılında Hollanda'nın Irak Büyükelçiliğinde işe başladım. Orada çok güzel şeyler yaptık. 8 yıl orada çalıştım, büyük hizmetlerde bulunduk. Irak'tan tanınmış siyasetçi ve insanlar geldiğinde biz onlara yardımcı olduk. 2012 yılında tekrardan kendi memleketime döndüm, Erbil'de hizmet etmemi rica ettiler, şu anda Erbil'de İKBY Dışişlerinden Sorumlu Kurulda çalışıyorum.”

• • •

İKİNCİ KONUĞUM ECZACI HEKİM HUDA BAYRAKTAR

Geçtiğimiz son 6 ay içerisinde koronavirüs hakkında birçok şey duyduk, konuştuk. Fakat Eczacı Hekim Huda Bayraktar ile yaptığım programda koronavirüsü farklı bir pencereden gördük.

“ERBİL'DE HER 10 KİŞİDEN ÜÇÜ VİRÜS TAŞIYOR”

Doktor Huda'nın konuşmasında en çok ilgimi çeken konu şu anda Erbil'de her 10 kişiden 3'ünün koronavirüs taşıyor olması. Böylelikle çemberin ne kadar daraldığını gördük.

Erbil Rızgari Hastanesi'nde görev yapan Huda Bayraktar, tabiri caizse ön saflarda savaşılan isimlerden biri.

Hastalığın ilk başladığı sürece ilişkin neler yaşadıklarını anlatan Bayraktar, “İlk başta karantina sürecinin başlaması ile birlikte bize mesai yapma talimatı geldi. Tabii ilk dönem şok içerisindeydik. Tedavi için kullanılan ilaçları hazırlamaya başladık. Koronavirüse karşı önlem almak için özel kıyafetlerimizi giydik. Çok kalın ve giyilmesi zor olan bir kıyafet. Böylelikle işe başladık.” dedi.

Bayraktar, hastalarla ilk karşılaştıkları ana ilişkin “İlk kez hastalarla karşılaştığımız zaman durumları çok kötüydü. Herkes onlara mikrop muamelesi yapıyordu. Bizim hastanemiz pandemi hastanesine dönüştürüldü. Zorunlu olarak mesai talep ettiler ve bu hastalara bakmak zorundasınız denildi. Asansör ile hastaların olduğu kata çıkıyorduk. Çıkışı belli ama inişi belli değildi. Özellikle bu sıcak havada koruyucu kıyafetleri giymek çok zor bir durum.” şeklinde ifadelerde bulundu.

“HASTALAR KABULLENEMİYORLARDI”

Hastaların ilk başlarda bu hastalığı kabullenemediklerini belirten Bayraktar, “Hastalar koronavirüs hastası olduklarına inanmıyorlardı, sağlıklıyız diyorlardı. Karantina altında olmalarına rağmen bu durumu kabullenemiyorlardı. Bazıları ilaç almayı bile kabul etmiyordu. Diyerek sözlerine şöyle devam etti:

“İlk baştaki hastaların durumları daha iyiydi, fakat şu andaki hastaların durumu daha kötü. Şimdiki hastaların durumu daha kritik, genellikle hastalar yaşlı ve hep yatılı durumdalar.”

Bayraktar hastanede süreli olarak kalanların listesine değinerek, “Hemşire ve asistanlar hastanede kalıyorlar. Onlardan da yüzde 75'e yakını koronavirüse yakalandı. Atlatıp işlerine devam ettiler.” bilgisini paylaştı.

“SAYI ARTIŞ GÖSTERİYOR”

Bayraktar, koronavirüse karşı alınması gereken önlemlere dikkat etmeyen kişilerle arasında geçen ilginç diyaloglardan ise şöyle bahsetti:

“Şu anda hasta sayısı artısta. Millet rahatlığa kapılmış durumda, nasılsa öldürmüyor diyorlar. Ben akşamları eczanedeyim. Hasta gelip öksürüyor ve maskesiz. Neden maske takmıyorsun dediğimde ise hemen bana ‘korkuyor musun’ diyor. Ben de cevap olarak ‘ben değil de sen korkmuyor musun, ya başkasının ölümüne neden olursan’ diyorum.”

“DOKTORLARA SALDIRIYORLAR”

Sağlık çalışanlarına karşı şiddet uygulandığına değinen Bayraktar, “Şöyle bir örnek vereyim. Geçtiğimiz gün hastaneye gittiğimde bir kişi hayatını kaybetti. Normal olarak ağır bir travma yaşadığınız zaman ilk başta inkar edebilirsiniz. Vefat eden hastanın çocukları inkar ettiler, daha sonra başkalarını suçlamaya başladılar. Sinirlerine hakim olamıyorlar ve ölüm nedenini suç olarak başkalarına atıyorlar. Bu olay aslında sadece koronavirüs hastaları için geçerli değil, bütün ölüm vakalarında gerçekleşiyor. Travma sürecinde onların gözleri önünde olduğumuzdan dolayı bağırıp, kırıp, döküyorlar, hakaret ediyorlar.” diyerek yaşadıklarını anlattı.

Koronavirüs hastasının tedavi sürecinde diğer normal durumların aksine refakatçi bulunduramadıklarını belirten Bayraktar, “Hastalarda beklenti oluşuyor ve bu beklenti karşılanmadığı zaman sıkıntı oluyor. Örneğin normal hasta olan bir kişi kendisi ile kalacak ailesinden bir kişiyi getiriyordu. İsteddiği zaman doktoru görebiliyordu. Fakat şu anda pandemi sürecinden dolayı katlarda kimse kalmıyor ve her istendiğinde doktorlar hastanın yanında olamıyor.” dedi.

• • •

Programların devamına sosyal medya hesaplarımızdan ulaşabilirsiniz...

Bir Başarı Hikayesi: Vana Grup

Haber: Ziya Uzeiry / Foto: Muhammed Emin

Ofis malzemesi ve mobilyaları yapımında küresel bir şirket olan Vana Grup'un temeli Erbil'de atıldı. Vana Grup, Bölgede hizmet veren öncü kuruluşlardan biri olarak faaliyet gösteriyor.

Şüphesiz Vana Holding, büyük bir geçmişe sahip ve gücünü geçmişinden alıyor. Modern bir marka olan Vana Grup ve İmad Mikdad Holding, sektörde işe ilk başladıkları zamanki ilkelere bağlı kalarak hizmet etmekte.

Vana logolarının çoğunda 1934 tarihi yazmaktadır. Bu tarihte marangozluk mesleği Hacı Celal Neccar tarafından Erbil Kalesi'nin altındaki 15 metrekaresel bir dükkanda icra edilir ve 80 yıllık yolculuk başlar.

İlk dükkan 80 yıl önce Hacı Celal tarafından "Neccar Mahir" adıyla açılır. Daha sonra Hacı Celal, dükkanı mobilyaya özel kılar ve dükkanın ismi Sindibad Mobilya olur.

Hacı Celal Neccar'ın torunu olan şirketin yönetim kurulu başkanı İmad Mikdad Neccar TEBA'ya yaptığı açıklamada, "Babam büyük kardeş olarak babasının yerine işlerin başına geçtiğinde Bağdat ve Musul'la sonrasında ise Türkiye, Japonya ve Çin'le çalışmaya başladı. İşlerin gelişmesiyle 1986 yılında Sindibad Mobilya ismi Vana olarak değiştirdi." şeklinde ifadelerde bulundu.

Babasının 1995 yılında hastalığa yenik düşerek vefat ettiğini belirten Neccar, "Öğrencilik zamanında babamla çalışmıştım. Onun vefatından sonra 20 yaşındayken resmen işleri devraldım. Ardından kariyerim başladı, ilk adım olarak da binaları yenilemeye başladım. Şu ana kadar da tüm gücümle bu yolda devam ediyorum." diye konuştu.

Ülke dışına mobilya ihraç ettiklerini belirten Neccar, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Ülkelerle ilişkileri geliştirdim, yeni şeyler topladım ve hiçbir zaman alanımda gelişmekten vazgeçmedim. Her zaman dedemin ve babamın prensiplerini göz önünde bulundurdum, çalışma geleneğimi ve çabalarımı bir tutmaya çalışarak daha iyi bir yön kazanmaya çalıştım. Şüphesiz bu, markamızın farklı bir yöne doğru adım atmasını sağladı.

Amacım belliydi, ailemin 60 yıllık deneyimini, öğrendiklerimi ve araştırmalarımı değerlendirdim, sonrasında büyük markalar ve ticaret kuralları hakkında net bilgiler edindim. Dünya standartlarına uygun büyük bir depo yapmaya çalıştım. İkinci amacım da yüksek kaliteli bir mağaza açıp en uygun fiyata tüm Irak'a en iyi hizmeti vermektir."

Neccar geleceğe yönelik hedefleri hakkında, "Sadece Irak'ta değil bölgenin tamamında büyük bir mobilya merkezi kurmayı ümit ediyorum. Bunu da gelecek yıllarda gerçekleştireceğime inanıyorum. Bana tüccar bir aile nasip eden Allah'a şükrediyorum, ticaretin temellerini ailemden öğrendim. Bu ilke Vana ve İmad Mikdad Holding'in yolculuğunda beni motive ediyor." açıklamasında bulundu.

Vana'nın tarihi

1934: El yapımı mobilya işi yapan ilk dükkan Hacı Celal Neccar tarafından açılır.

1936: Hacı Celal, Bağdat'ı ziyaret eder ve burada ilk mobilya yapım ve satış dükkanını açar.

1939: Hacı Celal, Erbil'e dönerek kalenin altında Neccar Mahir adında marangozluk için özel bir dükkan açar.

1957: Dükkanın adı Sindibad Mobilya olarak değişir.

1967: Sindibad Mobilya, Bata ve Barış Güvercini caddelerinde şubeler açar.

1970: İşlerin idaresi Mikdad Celal Neccar'a devredilir,

böylelikle mağza sistemi şirket sistemine dönüşür ve yeni bir ticaret yönü belirlenir. Marangozluk ve mobilyalar için temel malzeme dışarıdan ithal edilir ve yeni teknikler kullanılır.

1986: Tüm mağazaların ismi Vana olarak değişir.

1996: Hacı Mikdad Celal vefat eder ve işlerin idaresi büyük oğlu İmad Mikdad'a kalır.

1998: Bata Caddesinde ticaret topluluğu kurulur.

2009: Vana şirketinin ilk şubesi açılır.

2011: Vana şirketinin 40 fit uzunluğunda ve 122 konteyner hacmindeki ilk deposu açılır. Ayrıca Vana Uluslararası Taşımacılık Şirketi açılır.

2012: Vana Mall Ticaret Topluluğu kurulur.

2013: Vana, ticari markasının tasarımı şirket adına tescil edilir. Ayrıca Hacı Mikdad Neccar Camii açılır.

2014: İmad Mikdad Şirketler Grubu kurulur.

2015: Şirketin merkez şubesi açılır ve tüzüğü yenilenir.

2016: Vana'nın yeni şubesi açılır.

2018: Vana'nın Irak Kürdistan Bölgesi Yönetimi (IKBY) dışında ilk şubesi açılır. Ayrıca Hacı Mikdad Neccar Yardım Kuruluşu açılır.

2019: Şirketin temeli yenilenerek, İmad Mikdad Neccar Şirketler Grubu için uluslararası standartlara uygun çalışma tarzı belirlenir.

2020: Mobilya ve ofis malzemeleri için 37 bin metrekaare alan üzerine inşa edilecek 5 katlı bölgedeki en büyük proje uygulamaya girer.

Derin tarihi dışında Vana Grup ve İmad Mikdad Holding şunlardan oluşuyor:

Vana Mall, Vana Uluslararası Taşımacılık, Vana İnsani Yardım Kuruluşu, Vana inşaatçılık. Ayrıca Vana Plaza, Vana 1, Vana Musul ve Vana Bürotime adında 4 büyük mağaza da bulunuyor. Bununla birlikte şirket çatısı altında hizmet sunan Vana Care de faaliyet gösteriyor.

Vana ile çalışan ülkeler arasında Türkiye, Ürdün, BAE, İtalya, Almanya, İspanya, Japonya, Güney Kore, Çin, Tayland ve Malezya gibi ülkeler yer alıyor.

Vana, hem devlet hem de özel sektörde büyük bir etki yaratmış durumda. Birçok devlet kuruluşunun ofisini düzenliyor ve mobilyalarını tahsis ediyor. Vana, devlet,

özel sektör, uluslararası markalar, siyasi partiler, medya kuruluşları, kuruluşlar, ofisler ve büyükelçilikler için mobilya tahsis ediyor.

Koronavirüsün ekonomik anlamda tüm dünyayı etkisi altına aldığı ve tüm mecraları etkilemiş durumda olduğu açık. Vana Grup İdari Müdürü Muhammed Şefik, koronavirüsün şirket üzerinde yarattığı etkiye ilişkin, "Dünyada ekonomik durum genel olarak kötü bir seviyede. Koronavirüsün yayılması ülkelerin ekonomisi üzerinde büyük bir etki yaratmış durumda. Şüphesiz Irak ve Kürdistan Bölgesi'ne geldiğinde de aynı etkiyi yarattı." dedi.

Koronavirüsün şirket üzerinde büyük etki yarattığını aktaran Şefik, "Mart, Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında hiç çalışmadık. Ama Vana'nın, personellerinin ve sahibinin iş deneyimi sayesinde bu süreci atlatıp tekrar işe başladık. Zor olan zirveye çıkmak değil, zor olan zirvede kalmaktır. Zirveye ulaştıktan sonra kalmak için yaptıklarından çok daha fazlasını gerçekleştirmelisin." diye konuştu.

Koronavirüs sorununun devam ettiğini, bunun etkilerinin ekonomiye yansıdığını belirten Şefik, "Virüsü yenemezsek gelecek yıllarda da bu durum devam edecek gibi görünüyor. Umarız yavaş yavaş daha iyiye gideriz." dedi.

İmad Mikdad Neccar, "işteki başarısının sırrı nedir" şeklindeki sorumuzu yanıtlayarak konuşmasına son verdi:

"Sadakat her şeyden önemlidir. İnsan Allah'a sadık olmalı. İkinci nokta da vicdanıyla çalışmak. Vicdanlı biri olduğunda şüphesiz başarılı olursun. Hayat sadece kazanmak değil, aynı zamanda kaybetmektir. Kendin için istediğini karşındaki için de istemelisin. Örneğin; şirket çalışanları kendilerini şirket sahibi gibi görüp haklarının yenilmeyeceğini bilirlerse o zaman baba ve oğul gibi çalışırlar. Ama her şeyin maaş olduğunu düşünürlerse o zaman şirket gelişmez ve büyüzmez.

Bunun dışında bazı insanların ilerleme ve maceracı ruh içinde vardır. 15 yıldır kendi yerinde olup gelişim ve üretim sağlayamayan insanlar var. Belki maceracı degillerdir. Ticaret tam anlamıyla macera demektir. Ülke sadece hükümetle büyüzmez, genel sektörde büyüz. Hükümet ve tüccarların desteğiyle ülke gelişir."

Mesafesiz

Barzan Lokman

Koronavirüs, ortaya çıktığı günden itibaren hayatımızın her noktasında bir değişim, dönüşüm yarattı. Uzmanların da en başından beri söylediği gibi hiçbir şey eskisi gibi olmadı.

Tüm dünyanın böylesine büyük bir değişim yaşandığı ve koronavirüs ile girdiği mücadele sürecinde biz de kurum olarak yaptığımız habercilik yöntemlerini gözden geçirerek, bu süreçte daha verimli hale gelmenin ve bilgiyi aksatmadan en sağlıklı yolla takipçilerimize sunmanın yollarını aradık.

Öncelikle dijital bir yayın olarak video içeriklerine ağırlık vermenin bizleri ve takipçilerimizi daha da memnun kılarken geri dönüşümlerin daha fazla karşılık bulduğunu fark ettik. Bu ve sayabileceğimiz pek çok sebebin ardından mesafeleri ortadan kaldıran, haberin, bilginin kaynağına dijital medya aracılığı ile ulaşılmasını sağlayabileceğimiz

“Mesafesiz” adında bir programla karşınıza çıkmaya karar verdik.

Programın adından da anlaşılacağı gibi dünyanın neresinde olursa olsun, sorularımızın cevabını yanıtlayabilecek herkese ulaşmaya çalışarak, fiziksel mesafeyi bir nebze ortadan kaldırıp, haberin kaynağı ile görüşmeyi başardık.

Sunuculuğunu yaptığım programın 12. bölümünde Türkmen siyaset ve eğitiminde uzun yıllar aktif görev yapmış olan Taife Kassap’ı konuk ettim.

İsveç’in Lund kentinde yaşayan Taife Kassap ile Türkmen kadınının siyasi ve kültürel alandaki rolü ve kendisi hakkında merak edilen birçok konuyu ele aldığımız keyifli bir program gerçekleştirdik.

Erbil Kalesi’nde doğan Taife Kassap kendisini, “Türkmen, kadın, eş, eğitimci, siyasetçi ve kültür seven bir insan” kelimelerini ifade ederek tanıttı.

Milletine, diline olan sevdasıyla yola çıktı

Başarılı Türkmen kadınlar içinde adı geçen Taife Kassap, kendisini sahada bu denli aktif olmaya iten nedenlerin başında milliyetçilik ruhu olduğunu vurgulayarak, kendisinden önce gelen Türkmen kadınların çalışmalarının kendisini çok etkilediğini söyledi. Özellikle Nesrin Erbil’in çalışmalarının üzerinde büyük bir etki yarattığını ifade eden Kassap, milletine olan sevgisinin de etkili olduğunu belirtti. Kassap, “Milletime olan sevgim, tarihsel ve kültürel olarak milletimi başkasına nasıl tanıtabilirim düşüncesi ve ayrıca dilime olan sevgim... Bunların hepsi bir arada benim sahada aktif olmamda etkili olan noktalar oldu.” şeklinde açıklama yaptı.

“Türkmen kurumları acaba üstlendiği rolleri yerine getirebildi mi”

Şu anda Türkmen kadınların sahadaki

durumlarını değerlendiren Taife Kassap, kadınların sahada aktif olmaları hakkında 3 ana faktörden bahsetti; “Kadının kendisi ile ilgili faktörler önemli. Acaba bir kadının kendi içinde milliyetçilik ruhu var mı, ailesi kendisine destek oluyor mu gibi kendisine bağlı faktörlere bakmalıyız.” ifadelerinde bulundu ve sözlerine diğer faktörleri de açıklayarak devam etti:

“Siyasi kurumlarla ilgili faktörler de önemli. 1990’dan sonra açılan kurumlar acaba kadınlarla nasıl bir bağ kurdu, bu kurumlar rollerini yerine getirebildi mi? Toplumun da etkisi çok büyük, gelenek ve göreneklerimiz var. Ben kadınların çalışmalarında erkekleri hiçbir zaman engel olarak görmüyorum. Çünkü insanda bir ruh, bir amaç varsa, o amaç için koşar. Önemli olan kişinin kendisini yetiştirmesi.”

Kişinin kendisini yetiştirmesi konusunu önemle vurgulayan Taife Kassap, kitap okuyarak kişinin kendisini, kültürünü geliştirmesinin gerekliliğinden bahsetti.

“Türkmen kadınları işe kendisinden başlamalı”

Türkmen kadınlara seslenen Kassap, öncelikle kişinin kendisini yetiştirmesi gerektiğini tekrar vurgulayarak, internet üzerinden bilgiye erişimin eskisine göre daha kolay olduğunu ifade etti. Kişinin kendisi dışında başka insanları da yetiştirmesi gerektiğini belirten Taife Kassap, küçük yaşlarda, belirlenen amaç doğrultusunda kişilerin yetiştirilmesi ve milliyetçilik duygularının aşılması gerektiğine dikkatleri çekti.

Taife Kassap

...

Ortadoğu Uzmanı Ali Semin’den Türkmenlere Seçim Uyarısı

Ali Semin

Mesafesiz’in yayınlanan son bölümünde konuğum Ortadoğu Uzmanı Ali Semin oldu. Semin, programda önce Irak gündemini değerlendirdi, sonra Haziran 2021’de yapılacak genel seçimler için Türkmen taraflara uyarılarda bulundu.

Semin, Başbakan Mustafa el-Kazımi’nin Irak Kürdistan Bölgesi Yönetimi’ne (IKBY) gerçekleştirdiği ziyarete ilişkin, “Kazımi başbakanlık görevini uzun süre yapmayacağı için Erbil yönetimiyle iyi ilişkiler kurmaya çalışıyor. 4 yıllık bir görevi olsaydı Erbil’e bu kadar yaklaşmazdı çünkü Bağdat’ın artık farklı bir politikası var.” dedi.

“Problemler tamamen ortadan kalkmayacak”

IKBY ve Bağdat yönetimi arasında sorunlar bulunduğunu dile getiren Semin, “Bu ziyaretin temel amacının hem ilişkilerin geliştirilmesi hem de önümüzdeki

seçim için bir hazırlık olduğunu düşünüyorum. Yani problemler tamamen ortadan kalkmayabilir çünkü Bağdat’la Erbil arasında problemler anayasal bir sorundur.” şeklinde değerlendirmede bulundu.

Semin, Kazımi’nin başbakan olarak belirlenmesinin bir sürpriz olduğunu ifade ederek, değişim için adımlar attığını ancak bu konuda yeterince başarı sağlayamadığını belirtti.

Irak’taki yolsuzluğa ilişkin bilgiler veren Semin, şunları ifade etti:

“Irak’ta 400 milyar dolarlık bir yolsuzluk söz konusu. Aynı zamanda 2003’ten beri projeler üzerinden 178 milyar dolarlık bir yolsuzluk yapıldı. Irak bir enkaz halinde olduğu için Kazımi de taşın altına elini koymaya çalıştı ama başaramadı. Bu yüzden erken seçime gitmek istedi. Erken seçim Irak’taki sorunların çözümünü için bir arayış olamaz bence. Irak’ın yeniden yapılanması gerekiyor. Irak’taki problemler artık mezhepsel veya etnik gruplardan değil devlet kurumları içerisindeki idari ve mali yolsuzluktan kaynaklanıyor.”

Dış güçlerin Irak’ın içişlerine müdahalesine ilişkin görüşlerini belirten Semin, “ABD, Körfez ülkeleri ve İsrail, İran’ın Irak’taki gücünü kırmak istiyor. Bunu Kazımi ile

nispeten yapıyorlar ancak sistem öyle bir kurulmuş ki siz bunu tamamen ortadan kaldıramazsınız.” diye konuştu.

Kazımi’nin ABD’ye gerçekleştirdiği ziyaretin ardından başbakanlığa aday olmayacağı yönünde açıklama yaptığını hatırlatan Semin, Kazımi’nin kendisinde sorunları çözecek gücü bulmadığını söyledi.

“Topluma seçim bilinci yerleşmedi”

Semin, sözlerinin devamında Haziran 2021’de yapılacak erken genel seçimlere ilişkin Türkmen partilere önerilerde bulundu. Ali Semin, Türkmen tarafların birlik olması gerektiğine inanıyor.

Eski Başbakan Nuri el-Maliki döneminden beri Türkmenlerin kabinde yer almadığını belirten Semin, “Kazımi istisnai bir durum oluşturdu ve Türkmenlere bir devlet bakanlığı verdi. Türkmen siyasetinin en önemli ismine verilmişti bu bakanlık, ama maalesef Hasan Özmen hayatını kaybetti. Irak siyasetinde Türkmenler için büyük bir kayıp oldu.” dedi.

...

Programların devamına sosyal medya hesaplarımızdan ulaşabilirsiniz...

Kazımi'nin Hikayesi

Başbakan Mustafa el-Kazımi ve kabinesi 7 Mayıs 2020 tarihinde meclisten güven oyu aldı. Böylelikle Kazımi yeni başbakan olarak göreve başladı.

Öncelikle Mustafa Kazımi'yi tanıyıp siyasi hikayesinin nasıl başladığı hakkında bilgiler paylaşalım.

1967 yılında başkent Bağdat'ta dünyaya gelen Kazımi, Bağdat Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuştur. Saddam Hüseyin rejimi döneminde yönetime karşı muhalif bir tavır sergilemiştir. 1985 yılında yönetim tarafından dışlanmış sonrasında şu anki Irak Kürdistan Bölgesi Yönetimi'ne (IKBY) yerleşmiştir. Daha sonra İran'dan geçerek İsveç ve Almanya'nın yolunu tutmuş, son olarak da İngiltere'ye gitmiştir. İngiltere'de kaldığı süre boyunca gazetecilik ve yazarlık yapmış, ABD'nin The Monitor gazetesinin Irak masasında baş yazar olmuştur. 1989 yılında şu anki Cumhurbaşkanı Berhem Salih ile İngiltere'de tanışmış ve güçlü bir dostluk kurmuşlardır.

Kazımi, bir süre Salih'in sahibi olduğu Handan dergisinin Arapça bölümünde baş yazarlık yapmıştır.

Kazımi, Irak ve İngiltere'de uzun yıllar el-İhvar el-İnsani Vakfı'nı yönetmiştir. Öte yandan Irak muhalefetinin etkinliklerini düzenlemiştir. Fakat bu süre boyunca hiçbir siyasi partiyle ilişki kurmamıştır. “Irak'ın Kurtuluşu” sürecinin ardından 2003 yılında Irak'a dönen Kazımi, Irak Medya Ağı'nın kuruluşuna iştirak etmiş ve Irak Anıları Kuruluşu'nun (Müessesetül Zakire el-Irakiya) uygulamacı müdürü olmuştur. Söz konusu kuruluştaki önceki rejimin suç dosyalarını toplamıştır.

Kazımi'nin, “Mesail el Irak, İşgalat İslamiye, Ali Bin Abu Talib İmam vel İnsan, El Musalahat Beyn Elmazi vel Mustakbal” isimli 4 basılı kitabı bulunmaktadır.

Kazımi, 9 Haziran 2016 tarihinde Irak İstihbarat Servisi Başkanlığı görevine getirildi. Terör örgütü DEAŞ'a karşı görevini başarıyla yürüttü. O dönemde DEAŞ hakkında bilgi toplamak ile ilgilenirken, siyasi liderler, partiler ve Irak'taki yolsuzluklar ile ilgili detaylı bilgiler topladı. Bu süreçte ayrıca ittifak ülkelerinin istihbarat birim başkanları ile ilişkilerini güçlendirdi. İlişkilerinin iyi olduğu kişilerden biri de o dönemin İstihbarat Başkanı Suudi Veliht Prens Muhammet Bin Selman oldu.

Kazımi nasıl başbakan oldu?

Ekim 2019'da Irak genelinde hükümet karşıtı gösteriler

başladı. Yaşanan çatışmalar sonucunda çok sayıda göstericinin hayatını kaybetmesi ve yaralanmasının ardından uluslararası toplumdan eski Başbakan Adil Abdulmehdi'nin tutumuna yönelik itirazlar geldi. Ancak Abdulmehdi, istifaya yanaşmadı. Ardından Şiilerin en büyük dini merci Ayetullah Ali es-Sistani, Abdulmehdi'ye istifa talebinde bulunduğu bir mektup gönderdi. Böylece Abdulmehdi, görevinden ayrılma kararı aldı.

Siyasi taraflar arasında yaşanan uzun tartışmaların ardından yeni hükümeti oluşturma görevine Muhammet Sadık Allavi getirildi. Ancak Allavi, kendisine verilen yasal sürede yeni kabineyi oluşturamadı. Aynı şekilde siyasi tarafların uzun toplantılarının ardından yeni kabineyi oluşturma görevi Adnan Zurfı'ye verildi. Zurfı de kabineyi oluşturma konusunda başarı kaydedememesinin ardından, dönemin İstihbarat Başkanı Mustafa el-Kazımi'nin kabineyi oluşturmaya karar verildi.

Bazı taraflar Kazımi'nin başbakanlık görevine aday verilmesini ABD'nin bir planı olarak değerlendirdi. Eski Meclis Üyesi İbrahim Samidi, tüccarlar grubuna gönderdiği bir ses kaydında, Kazımi'nin nasıl aday gösterildiğinden söz ederek,

“Mustafa Kazımi, Irak'ın tarihi ile ilgili arşiv elindeyken, Yahudilerle ilgili dosyanın tamamına ulaşarak, Yahudilerin Irak'taki varlığına ilişkin bilgi topladı. Kazımi, söz konusu dosyayı İsrail'e ve ABD'ye iletti. İki ülkenin yetkilileri de Kazımi'nin verdiği hediyein karşılığında daha büyük bir hediye vereceklerini kaydetti.” şeklinde ifadelerde bulundu.

Samidi, ayrıca, “Mustafa Kazımi ile Haydar Abadi, bacanaklar. İkisi de Allak soyunun damatları. Bilindiği gibi Allak soyundakiler Irak istihbarat birimi ve merkez bankasına hakim. Bu nedenle de 2016'da Abadi'nin başbakanlık yaptığı dönemde ABD, Kazımi'nin istihbarat başkanı olarak görev yapmasını istedi.” dedi.

Başbakanlık görevine getirilecek olan Mustafa el-Kazımi, 9 Nisan 2020'de yeni hükümet kabinesini oluşturmak üzere Cumhurbaşkanı Berhem Salih tarafından görevlendirildi. 28 günde kabinesini tamamlayan Kazımi, kabinesini meclisin güvenoyuna sundu. Irak Temsilciler Meclisi'nde yapılan oylama sonucunda kurduğu hükümet güvenoyu alarak Irak Başbakanı oldu ve ilk ziyaretini İran'a ve daha sonra da ABD'ye düzenledi.

Irak Başbakanı Mustafa Kazımi ile ABD Başkanı Donald Trump'ın görüşmesi

Başbakan Kazımi, 21 Ağustos 2020'de kalabalık bir heyet ile ABD'nin başkenti Washington'a ziyaret gerçekleştirerek yetkililerle bir araya geldi. ABD'nin Irak heyetini karşılaması protokol açısından en büyük karşılama olarak kabul ediliyor.

Kazımi ile Trump başkanlığındaki Irak ve ABD heyetleri arasında bazı anlaşmalar sağlandı. Söz konusu anlaşmalar ise şu şekilde:

- Irak'ın İran olan elektrik kaynağını Ürdün ve Mısır olarak değiştirmek
- Sünni göçmenlerin bulunduğu bölgelerin imarı için 500 milyon dolarlık bütçenin tahsis edilmesi ve bölgelerine geri getirilmesi.
- ABD şirketleri tarafından Irak'ta farklı alanlarda 8 milyar dolarlık yatırım yapılması ve Irak'ın yeniden imarı için destek verilmesi.

ABD, ayrıca Kazımi'ye gelecek seçimlerde yeniden başbakanlık görevine getirilmesi için gerekli oyu alması konusunda destekleyecekleri sözünü verdi. Kazımi, kendisi için çizilen güçlü tablodan yararlanarak, IKBY'deki illerde seçim yapmayı ve bu illerden birkaç vekil çıkarmayı planlıyor.

Kazımi, görevine başlar başlamaz reform uygulamaya başladı. Kazımi'nin reform çalışması da şu şekilde sıralandı:

- Temiz ve şeffaf erken seçimin gerçekleştirilmesi için bağımsız seçim komisyonunun oluşturulması
 - Yüksek mevkidekilerin maaşlarını azaltma, bütçe ve primlerini kesme
 - Hayalet çalışan (bir görevde çalışmayan ancak maaş alan) ve tek kişiye iki maaş verilmesinin önüne geçmek
 - Sınır kapılarında kontrolü sağlamak
 - Gümrük ve vergilerde düzenleme
 - Silahlı güçleri emniyet güçlerine bağlamak
 - Milis grupların etkisini azaltmak
 - Hassas görevlere getirilen partiye bağlı kişileri değiştirmek ve yerine uzman kişileri görevlendirmek
 - Mezhepsel çekişmelere engel olmak
 - Doğal kaynakların dışında başka gelir kaynakları bulmak
 - Tarım ve yerel ürünlerin önemsenmesi
 - Irak'ın tamamında merkeziyetin oluşturulması ve bütün illerin anayasaya göre merkezi hükümete dönmelerini sağlamak
 - Irak'ın yerel çalışmalarına yabancı ülkelerin karışmasına engel olmak ve egemenliği korumak
 - Yabancı güçleri Irak'tan atmak, özellikle de yasal olmayan kuruluşları
 - DEAŞ savaşında zarara uğrayan bölgeleri yeniden inşa etmek ve şu ana kadar göz ardı edilen bölgelere yeniden hizmet sağlamak
- Yukarıda belirtilen reform çalışmalarından bir kısmı uygulamaya girdi, kalan kısmının ise önümüzdeki aylarda uygulamaya geçmesi hedefleniyor.

Neden Her Yıl Özellikle Ağustos ve Eylül Aylarında Tavuk Fiyatlarında Artış Yaşanıyor?

Haber: Hüseyin Hatipoğlu / Foto: Muhammed Emin

Her sene özellikle ağustos ve eylül aylarında tavuk fiyatlarında ciddi fiyat artışı yaşanıyor.

Söz konusu aylarda tavuk fiyatlarında yaşanan artışın nedenini öğrenmek üzere Erbil'de Çiftlik sahibi Salih Hacı Rakip ile görüştük.

TEBA mikrofonuna konuşan Rakip, tavuk fiyatlarının artış sebebine ilişkin, “Özellikle ağustos ve eylül aylarında tavuk fiyatlarındaki artış iki nedene dayanıyor. Bunlardan birincisi, ağustos ve eylül ayları Muharrem ayının başlangıcı ve Aşure olarak bilinen İmam Hüseyin için yapılan törenler gibi dini merasimlerin artması nedeniyle yerli tavukların Irak’ın güney bölgelerine ihracatı artıyor. Bu nedenle piyasada tavuk satış fiyatı yükseliyor.” dedi ve şöyle devam etti:

“İkinci neden ise Irak’ın güney kesimlerinde sıcaklık derecesinin artmasından kaynaklanıyor. Hava sıcaklığının artmasıyla çiftlik hayvanlarının kontrolü zor oluyor. Bizim bölgemizde de sıcaklık derecesi yüksek ancak buradaki çiftliklerde kontrol daha kolay oluyor.”

TEBA muhabirinin “Halk daha çok yerli tavukları mı, yoksa ithal tavukları mı tercih ediyor? Hangisinin fiyatı daha uygun?” şeklindeki sorusunu Rakip, “Biz çiftlik sahipleri olarak, çok sayıda tavuğumuz mevcut. Aynı zamanda tüccarların diğer

ülkelerle yaptığı tavuk anlaşması nedeniyle piyasada tavuk sayısının artmasına yol açılıyor. Ancak ithal tavukların fiyatları düşük olduğu için yerli ve taze tavukların fiyatları ona nazaran daha yüksek oluyor. Bu nedenle de yerli tavuğa ilgi çok olmuyor.” diye yanıtladı.

Rakip, hükümetin kendilerine destek olmayışı nedeniyle çoğu zaman zarara uğradıklarını kaydederek, “Çiftlik sahiplerinin zarara uğramalarının ana sebebi, hükümetin yerel ticareti artırmak yerine ithal tavuk sayısını artırıyor olması. Hükümet tarafından doğal gazın uygun fiyata verilmemesi de çiftçilerin zarara uğramalarının başka bir nedeni. Bir diğer nedense hayvanlara verilen yemlerin fiyatının yüksek olmasıdır.” dedi.

Son olarak Rakip, “Hükümetten ithal tavukların sayısını sınırlandırmasını, yerli tavuklara sabit bir fiyat belirlemesini ayrıca bunun ithal üründen daha düşük fiyatta olmasını istiyoruz.” diyerek hükümetten talepte bulundu.

İhtiyaçken Yerini Geleneğe Bıraktı

Haber/Foto: Ali Salim

Beşik üretimi unutulmaya yüz tutmuş el sanatlarımızdan biridir. Geleneksel yöntemlerle yapılan beşikler babalarımızın ve dedelerimizin içinde büyüdüğü bir zamanların en gözde çocuk karyoları idi.

Teknolojinin ilerlemesi ile artık daha modern çocuk yatakları tercih ediliyor. Ancak el yapımı beşikleri tercih eden kesim sayesinde bu kültür hala daha devamlılığını koruyor.

Erbil'in Kayseri Çarşısı'nda babasından devraldığı mesleği yürüten Zekeriya Muhammed Neccar, beşiğin Erbil'de bir kültür olduğunu ifade etti.

Zekeriya Muhammed Neccar, atalarından öğrendiği beşik yapımı mesleğini sürdüren emektar esnaflardan biri. “Beşik kullanımı Erbil'de önemli bir kültür. Biz de dedelerimiz, babalarımız gibi beşikte büyüdük.” diyen Neccar, eskiden Erbil Kalesi'nde çarşıda beşik satıldığını ve her evde beşik bulunduğunu söyledi.

Erbil'de eski yıllarda birkaç beşik ustasının olduğunu belirten Neccar, “Onlar da elle beşik yaparlardı. İzzet Şakir Naccar, Hacı Muhammed Hacı Salih ve Ahmet Mahmud bunlar bazıları, tabii ki adını saydığım ustalarımızdan çok daha önce bu mesleği icra eden ustalarımız da varmış.” dedi.

Teknolojinin ilerlemesiyle farklı beşik ve yatak çeşitlerinin piyasaya sürülmesiyle mesleklerinin bu durumdan etkilendiğini dile getiren Zekeriya Muhammed Neccar, “Ama beşik bir kültür haline geldiği için birçok aile hala daha beşik alıyor ve çocuklarını beşikte büyütüyor.” diye konuştu.

“Eskiden beşik yapımı çok daha zordu.” diyen Neccar sözlerine şöyle devam etti:

“Çünkü her işlem elle yapılıyordu, bir beşiği yapmak iki güne yakın zaman alıyordu. Ama şimdi daha kolay, farklı makineler kullanılıyor, bir fabrika günde onlarca beşik yapabiliyor. Şimdi Türk malı olan mdf ürünler getiriliyor. Kesip, nakış işleyip, öyle beşik yapıyoruz ve yüzde yetmiş beş oranında bu ürünler satılıyor.”

Teknolojinin bu denli ilerlemediği dönemlerde sadece dağlardan getirilen ağaçlarla beşik yapıldığını söyleyen Neccar, şimdi ise birçok ağaç türünü beşik yapımında kullandıklarını ifade etti.

Bir beşikte birden çok çocuk büyütüldüğünü anlatan Zekeriya Muhammed Neccar, “Eskiden bir beşikte onlarca çocuk büyütülürdü, beşiği olan aile kendi çocukları büyüyünce akraba ve arkadaşlarına da aynı beşiği verirdi. Onlar da çocuklarını aynı beşikte büyüttürdü ve en sonunda

ihtiyaççı olmayan aileler, başka kişiler kullansın diye bir türbeye ya da bir tekkeye beşiği bırakırdı.” şeklinde açıklama yaptı.

İnsanların eskiden beşiğe çok büyük bir önem verdiğini ve beşiklerin daha güzel ve özel olması için onu süslediklerini belirten Zekeriya Muhammed Neccar, “İnsanlar beşik almaya ya da yaptırmaya gittiklerinde ‘bana bir Sultan Mahmut beşiği yap’ derlerdi. Sultan Mahmut beşiği yani nakışlı ve desenli bir beşik anlamına gelirdi. Ustalar çarrak dedikleri aletle güzel desenler yapardı ve sim dedikleri boyayla beşiği boyarlardı.” diye konuştu.

Zekeriya Muhammed Neccar son olarak, her ailenin kendi kültürüne, geleneklerine önem vermesi ve bu tür el sanatlarının kaybolmaması gerektiğini belirtti.

9 TÜRKMEN GENÇ FOTOMODELİN TÜRKİYE’DEKİ YOLCULUĞU

Haber: Barzan Lokman

Türkmen fotomodel Muhammed Ayad, hayallerini gerçekleştirmek için Kerkük’ten İstanbul’a doğru yola çıktı.

Ayad, her cesur genç gibi hayallerinin peşinden koşuyor. Barzan Lokman’ın sunduğu Mesafesiz programına konuk olan Türkmen fotomodel, hikayesini büyük bir coşkuyla anlattı.

Kendisi hayalleri doğrultusunda yol kat etmek için doğup büyüdüğü kent Kerkük’ten ayrılarak Türkiye’nin İstanbul kentine yerleşmiş. Amacı doğrultusunda hızla ve emin adımlarla ilerleyen Muhamme Ayad, İstanbul’a yerleşme fikrinin nasıl oluştuğunu şöyle anlattı:

“Daha önce Türkiye’de yaşan bir arkadaşımın yanına gittim. Bana İstanbul’a gitmemi ve orada yolumun açılacağını tavsiye etti ve bu kelimeleri duyunca gitmem gerektiğine karar verdim. Hatta eğitimimi yarıda bırakarak 2015 yılında Türkiye’ye yerleştim ve hemen başvurularda bulundum.”

İlk teklifi bir deodorant markasından aldığını ve reklam filminde oynadığını belirten Muhammed Ayad, sonrasında bir giyim markasının teklifte bulunduğunu ve reklam çekimleri gerçekleştirdiklerini belirtti. Yaptığı işlerde olumlu dönüşlerin olduğunu ve bu yolda ilerlediğini fark ettiğini söyleyen Ayad, “Eğitimimi tamamlamam gerektiğine karar verdim. Diploma bir insanın hayatı.” diyerek, bu nedenle Kerkük’e döndüğünü ve eğitimini tamamladığını ifade etti.

“Kerkük’teki ilk çekimimizde başarılı sonuçlar aldık”

Kerkük’te bir arkadaşıyla çekim yaptıklarını söyleyen Ayad, “Kerkük’te bir şeyler yapmamız gerektiğini düşündüm. İlk çekimimizi yaptık ve başarılı sonuç aldık.” diyerek, Kerkük’te sadece siyasi alanda değil bu alanlarda da bir şeyler yapmanın gerektiğinden, gençlerin korkmadan kendisini ifade edebilmesi için imkanların oluşturulmasından bahsetti.

Kişinin kendi hedeflediği yolda gitmesi ve kendisini bulmasının önemine değinen Ayad, ancak öyle mutlu olabileceğini söyledi.

“En sevdiğim proje TRT Belgesel’de başrolde yer almaktı”

Türkiye’de yer aldığı projelere değinen Muhammed Ayad şu ifadelerde bulundu:

“Önemli bir tüp gaz reklamı, ulaşım şirketi, şampuan ve büyük bir markanın giyim reklamında yer aldım. Hepsi Türkiye’de büyük önemli markalar. Yer aldığım projelerin içinde en sevdiğim ise TRT Belgesel’de Savaşın Efsaneleri adlı belgesel dizinin bir bölümünde başrolü almaktı. Bu benim için çok önemliydi.”

“Danyal Peygamber Türbesi’nin çevresini temizleyip öyle çekim yaptık”

Ayad, savaş sahneleri için eğitim almadığını belirterek, o sahneleri içinde yaşadığını ve böylece başarılı çekimler gerçekleştirdiklerini belirtti.

Kerkük’te yer aldığı “Mr. Kerkük” projesinin kentte oldukça ilgi gördüğünü ifade eden Ayad, güzel dönüşler aldıklarını, 4 bine yakın gencin onlara katılmak istediğini söyleyerek, “Bir keresinde 11 kişi çekim için kaleye çıktık. Danyal Peygamber Türbesi o dönem kapalıydı ve etrafı çok kirliydi. Arkadaşlarla beraber oranın çevresini temizledik, yıkadık daha sonra takım elbiselerimizi giyip çekim yaptık.” dedi.

Çevre temizliğinin önemine dikkat çeken Muhammed Ayad, insanların bir sakız atarken bile düşünmesi gerektiğini, aksi takdirde çevre kirliliğinin artacağını dile getirerek, amaçlarının sadece moda olmadığını ve farkındalık yaratmak istediklerini sözlerine ekledi.

MasterChef Türkiye Hikayesi

MasterChef Türkiye hikayesini anlatan Ayad, çocukluktan itibaren yemek yapmayı, farklı lezzetler deneyimlemeyi sevdiğini belirterek, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Arkadaşlarım her hafta evime gelip ‘Muhammed senin yemeğini istiyoruz’ derdi. 10 kişilik yemek yapardım onlar da yedikten sonra bana MasterChef Türkiye’den söz ederlerdi. Bir gün bir mesaj aldım, bir arkadaşım benim yerime başvurmuş ve ben programa katılmaya hak kazanmışım. O dönem bir yerde çalışıyordum, izin günümü program gününe ayarlamıştım.

“Şefler Türkmenleri seviyor”

İlk deneyimimde sunumum güzel olmadığı için turu geçemedim. Mehmet Şef, Somer Şef ve Danilo Şef beni çok sevdi, onlar Kerkük’ü, Irak Türkmenlerini çok seviyorlar ve beni tekrar yarışmada görmek istediklerini söylediler.”

İkinci defa katıldığında yarışmada biryani yemeğini yaptığını belirten Ayad, şefler tarafından yemeğinin beğenildiğini ve ilgi gördüğünü dile getirdi.

“Soğan şanssızlığı”

Türkmen Fotomodel Muhammed Ayad, MasterChef Türkiye’nin ikinci turunda yemeğinin değerlendirilmeme konusuna ilişkin, “Hayatımda soğan yemem, şanssıma programda soğan çorbası yapmam gerekti. Çorbayı istediğim gibi yapmıştım aslında ama o hatayı nasıl yaptığımı bilmiyorum çünkü ben sürekli kaşığı yıkıyordum. Bir baktım bu kaşıkla daha önce yemeği tattığımı söylediler. Ben de saygılı bir şekilde ayrıldım oradan. Üzüldüm mü? Evet üzüldüm ama kismet diyelim.” ifadelerini kullandı.

Programa tekrar katılma şansı olduğunun altının çizen Ayad, ancak bunu düşünmediğini belirtti.

Güneş Binlerce Yıldır Uykuda

Yapılan bir araştırmaya göre, güneş evrendeki diğer yıldızlara nazaran uyumuş ve faaliyeti kısıtlı olarak kabul ediliyor. Bu durum bilim insanlarını şaşırtıyor.

Daily Mail’in haberine göre, Alman Max Planck Enstitüsü’nde çalışan bilim insanları, NASA’nın Kibler Teleskobu’ndan edindiği bilgileri baz alarak, güneşin dünya ve güneş sistemini içeren diğer galaksilere göre ve güneş gibi diğer yıldızların sıcaklık derecesi ve dönüş yaşlarına nazaran düşüşte olduğunu gördüklerini belirtiyor.

Bilim insanları ayrıca güneşin 9 bin yıldır sakin bir evrede olduğunu ve kendisine benzeyen diğer yıldızlara göre sıcaklığının daha az olduğunu kaydetti.

Max Planck Enstitüsü’nde Astrolog Alexander Shaberu konuya ilişkin, “Yapılan araştırmadan sonra güneşe benzeyen diğer yıldızların güneşe göre daha aktif olduğunu öğrendiğimizde şaşkınlığa uğradık.” şeklinde açıklama yaptı.

Bilim insanları söz konusu araştırmada güneşi renk, oluşum, sıcaklık ve dönüşler bakımından 369 yıldızla karşılaştırdı. Güneş, ayrıca yıldız ve güneş sistemindeki gezegenlerde oluşan değişikliklerle de karşılaştırıldı.

Çıkan sonuca göre de güneş sistemindeki güneş de diğerlerine göre çok daha zayıf, farklılık oranı da 5 kat olarak gösteriliyor.

Araştırmanın yazarı Tino Rinold ise güneşin binlerce yıldır sakin evrede olduğu ve bu yüzden güneşin doğru fotoğrafına ulaşamadıkları ihtimali üzerinde duruyor.

Alman Max Planck Enstitüsü bilim adamları araştırmada son olarak, “Güneşin gerçek yaşına nazaran 9 bin yılını karşılaştırmak göz kırpma gibidir. Bu da mantıklı, çünkü güneşin yaşı yaklaşık olarak 4 milyar 600 milyon yıldır.” şeklinde ifadelere yer verdiler.

Mevsimsel Hastalıklar ile Koronavirüs Nasıl Ayırt Edilir?

Haber: Abdülcelam Hışam

Mevsim geçişleri sırasında birçok hastalık yayılıyor, bazı hastalıklar ise bulaşıcı olup hava yoluyla basit bir şekilde insandan insana taşınabiliyor. Özellikle de çoğu zaman ailemizden biri hastalandığında onun ardından diğer aile üyelerinin de hasta olduğu görülmektedir. Son aylarda tüm dünyanın mücadele ettiği yeni tip koronavirüs (Kovid-19) insanlar arasında hızla yayıldığını görüyoruz.

Çoğu zaman sağlık kurallarına uyulsa da halk arasında görülen bazı hastalık belirtileri koronavirüs belirtilerine benzemesi nedeniyle şüphe uyandırıyor. Özellikle de sonbahar mevsiminin yaklaşmasıyla mevsimsel hastalıklar artmakta ve bu durum ister istemez insanları endişelendirmekte.

Son zamanlarda uzmanlar tarafından yapılan araştırmalar neticesinde, koronavirüs ve mevsim değişikliği ile gelen hastalıklar arasındaki fark belirlenmiştir. Sonuç olarak normal salgın ile koronavirüs arasındaki farkı bulmanın kolay olduğu kanaatine varıldı.

Uzmanlar, soğuk algınlığı ve nezle gibi hastalıkların virüs grubundan olduğunu ve solunum yolunu etkilediğini belirtiyor.

Söz konusu hastalıklara yakalanan kişilerde belirtiler 2 gün gibi kısa bir sürede belli olmaktadır, bu belirtiler ise şu şekildedir:

-Ateş, boğaz ve baş ağrısı

-Halsizlik ve kas ağrıları

-Eğer hastanın direnci zayıf ise akciğer enfeksiyonu da olabilir.

-Genel olarak hastalık 7 ile 10 gün gibi süre içerisinde devam etmektedir. Çok ağır ise bu süreç 3 haftaya yükselebilir.

Uzmanlar Kovid-19 ile mevsimsel hastalıkların arasındaki farka değinirken, Kovid-19'un en belirgin semptomlarının yüksek ateş ve devamlı öksürük olduğunu ayrıca tat ve koku alma duyularının kaybedilmesi olarak dile getirdi. Bununla birlikte koronavirüse yakalanan birinin koku alma hissinin normal hastalıklardan farklı olarak çok şiddetli olduğu ve tamamen koku duyusunu kaybettiğini vurguladı.

Bir diğer fark ise tat alma duyusunun kaybı. Uzmanların Rhinology dergisinde paylaştığı bilgilerde, koronavirüse yakalananların tat almakta zorlanmaktan ziyade tamamen

tat almadıklarını kaydetti. Öyle ki virüs tat alma hücrelerini ele geçirerek Kovid-19 olan kişinin tatlı ve tuzlu yiyecekleri birbirinden ayırmasını imkansız hale getirir.

Mevsimsel hastalıklar ile koronavirüs arasındaki başka bir farklılık ise hapşırmadır. K koronavirüse yakalanan biri hapşırmaz, ancak mevsimsel hastalıklarda hapşıрма sıklıkla görülmektedir.

Aynı şekilde burun tıkanıklığı ve burun akıntısı, mevsimsel hastalıklar, grip ve nezlede görülmektedir. Ancak koronavirüs hastalarında bu belirtiler çok azdır.

Mevsimsel hastalıklarda görülmeyen ancak koronavirüste görülen bir diğer belirti de nefes darlığıdır. Eğer nefes almakta zorluk çekiyorsanız en kısa zamanda koronavirüs testi yapmanız gerekmektedir.

Kovid-19'un en belirgin özelliği, vücut ısı derecesinin yükselmesi, devamlı kuru öksürük, tat ve koku alma kaybıdır. Bu nedenle bu belirtileri olan kişiler kendisini karantinaya almalı ve koronavirüs testi gerçekleştirmeli. Ancak mevsimsel hastalıklarda bahsedilenlerin yapılması gerekli değildir.

Koronavirüste tat ve koku alma kaybını araştıran East Anglia Üniversitesi Baş Araştırmacısı Profesör Carl Philpott, koronavirüs hastası, mevsimsel hastalığı olan ve hiç hastalığı olmayan toplamda 30 kişiye tat ve koku testi gerçekleştirmiştir.

Araştırma sonucunda koronavirüs hastalarının tamamen koku alma duyularını kaybettiğini ayrıca hiçbir şekilde tatlı ve tuzlu yiyecekleri ayıramadığını gördü.

Profesör, mevsimsel hastalıklar ile koronavirüs arasındaki farkı bulmak için koku ve tat alma testinin gerçekleştirilmesinin uygun olduğunu ve evde bunu yapan kişinin hastalıklar arasındaki farkı görebileceğini kaydetti.

Testin evde yapılabildiğini belirten Philpott, testte kahve, sarımsak, portakal, limon ve şeker gibi ürünlerin kullanıldığını söyledi. Emin olmak isteyenlerin de doktora başvurulabileceğini belirtti.

Koronavirüsü yenen kişinin birkaç hafta sonra tat ve koku alma duyusunun normale döneceği, koku ve tatları ayırabileceği de verilen bilgiler arasında yer alıyor.

Koronavirüsün Değiştirdikleri

Haber: Ali Salim

Küresel tehdit haline gelen koronavirüs salgını üretimden tüketime, uluslararası ilişkilerden eğitime, ulaşımın eğlenceye, dini ibadetlerden spor etkinliklerine kadar akla gelebilecek her alanda toplumsal yaşamı etkisi altına aldı.

Koronavirüs birçok alışkanlıklarımızı değiştirmeyi başardı ve bazı kötü alışkanlıkları da hayatımıza ilave etti.

Koronavirüsün hızla yayılımı ve yarattığı ciddi sağlık riskleriyle ilgili bilgi edindikçe, kısa sürede hayatımızı, gündelik alışkanlıklarımızı değiştirmeye başladık. İşte hayatımızda yaşanan başlıca değişiklikler:

- Bin yılların geleneği tokalaşmak sona erdi
- El yıkama arttı
- Temizlik ve dezenfektan içerikli maddelere rağbet arttı
- Sadece hastanelerde gördüğümüz maskeler hayatımızın bir parçası oldu
- İşler mümkün mertebede eve taşındı
- Toplanmalar yerini uzlaşmalarla bıraktı
- Günlük aktiviteler azaldı
- Spor salonları evlere taşındı
- Kuyruklar azaldı
- Farkındalık bilinci oluştu
- AVM'lere zorunlu ihtiyaçlar olmadan gidilmez oldu
- Giyim harcamaları azaldı
- Dışarıda yiyecek tüketimi azaldı
- Tasarruf etme oranında yaşanan artış

Koronavirüsün beraberinde getirdiği olumsuz durumlar da yaşandı, onları ise şöyle sıralayabiliriz:

- Düzensiz yemek
- Uyku düzensizliği
- Her yaş ortalamasından insanların sosyal medyaya odaklanması
- Eğitimin uzaktan gerçekleşmesi
- Dünya genelinde ekonomik krizin belirmesi
- Borç alma veya kredi çekmek

